

Dokumenttyp:
RutinDetta dokument gäller för:
Vård och OmsorgFastställt/upprättad
2015-04-23 av Eva UlfenborgDokumentansvarig:
Vård- och omsorgschefSenast reviderad:
2015-43-23Giltighetstid:
Tills vidareDnr:
2015-164

Rutin för resor med brukare inom Vård och Omsorg

Varför behövs en rutin för bilresor?

Det senaste årtiondet har det uppmärksammats att Sveriges kommuner saknar tydliga regler för bilresor med brukare. Ett domstolsärende har klarlagt att ansvariga inom Vård och Omsorg gör fel om de tillåter att brukare regelbundet åker i kommunens fordon mot en avgift. Detta betraktas som otillåten yrkesmässig trafik (taxiverksamhet) enligt lag. Det är inte heller tillåtet för kommunen att avgiftsfritt köra brukare i kommunens bilar eftersom man då bryter mot likställighetsprincipen genom att gynna vissa kommuninvånare. Ingen annan invånare får åka gratis i en kommunbil och handla, så därför är det viktigt att behandla alla lika. Det har också inträffat olyckor där omvårdnadspersonal kört brukare utan att vara utbildade i att lasta och köra en buss med rullstolar i vilket lett till krav på skadestånd m.m..

Mot bakgrund av detta har Vård och Omsorg utarbetat nedanstående rutiner för bilresor.

Rutin för resa med brukare i verksamhetens bil/buss

Verksamhetens "bilflotta"

Inom verksamheten finns ett antal fordon som används inom funktionshinderområdet. Dessa ska betraktas som en tillgång för hela verksamheten för att utnyttjas optimalt. Rutiner bör upparbetas för att boka bilarna i Outlook, hämta/lämna nycklar i centralt nyckelskåp och ha en körjournal där uppgift om ID för interndebitering kan lämnas efter varje körning.

När kör vi brukare i verksamhetens bilar/buss?

Verksamhetens bilar/buss används primärt för

- 1) Verksamhetsresor. En verksamhetsresa är det t e x när insatsen som den enskilde beviljats utförs på annan plats (t ex dagverksamhet som verkställs i Tibro) eller då en gruppbestad genomför en gemensam fritidsaktivitet. Dessa ingår då i verksamheten och är inte avgiftsbelagda.
- 2) Resor där Enhetschefen bedömer att verksamheten gynnas av att kommunens fordon används för resor med brukare/vårdtagare eller det av andra orsaker är nödvändigt att lösa situationen på detta sätt.

Utbildning för brukarnas säkerhet

Alltid när brukare skjutsas i förvaltningens minibuss ska fordonet köras av personal med särskild trafikutbildning.

Tillstånd att skjutsa minderåriga brukare

Om underåriga ska skjutas av kommunens personal vid verksamhetsresor måste dennes företrädare ha godkänt detta. Detta gäller främst resor i Kortebos regi. Godkännandet behöver inte göras vid varje enskilt tillfälle utan kan sparas i den enskildes dokumentation (se bilaga 1).

Rutin för resa med brukare i brukarens egen bil

Denna situation uppstår oftast inom personlig assistans. Personliga assistenter kan inte beordras att skjutsa brukarna i deras egna bilar såvida inte det ingår särskilt i tjänsten. Däremot har inte kommunen något att invända mot att brukaren och assistenten tillsammans kommer överens om att assistenten ska köra brukarens fordon.

Den anställde får inte köra brukarens bil förrän brukaren fått information om vilka regler som gäller genom att signera "Villkor vid transport av brukare i brukarens egen bil" (se bilaga 2).

Rutin för resa med brukare i personalens privata bil

Huvudregeln är att anställda inte ska köra vårdtagarna/brukarna i sin privata bil. För att göra undantag från huvudregeln ska enhetschefen godkänna arrangemanget och både personal och vårdtagare ska informeras om villkoren inför varje resa genom att ta del av *Villkor vid resa med brukare i personalens privata bil (bilaga 3)*.

Källor

SKLs Cirkulär 07:49

SKLs utredning "Transport till och från daglig verksamhet av personer som omfattas av LSS", 2006-10-19

Högsta Domstolen 11 juni 2004 Mål nr B970-03

¹ Dom i Hudiksvalls tingsrätt den 8 september 2004. Även Hovrätten för nedre Norrland 10 maj 2005.

SKLs cirkulär 2004:104 "Information angående personlig assistans och bilkörning"